

2 Pítáa

náayuwabi Ítu Káríqtokaq itáíq- itaiq kéo-kayukayopaq Pítaama anaaékaq-aubama agatáiyē.

1 ¹kemá Tááímoni Pítáa mórana Ítu Káríqtoni kaqtó-naqa máunana kemmá wemá timátíkáitaq mi-káyúkámá yemá náayuwabi ketáátē mimórá itáíq-itaiq umá yáqtorai-i-yataaqa matááē. ketibotáámá Áánûqtugaraq keqtáámá mamá atóbamatikanin-naqa Ítu Káríqtogaraq yenákámá kateko kéoyaqtaboqtaqa ketáámá itáíq-itaiq umá yáqtorai-i-yataaqa kémayaunatae. ²Áánûqtuni íraqô-qtataakoma taíbaq uyátá-maqma wení kaayoné-yátáákókáráq mayaígáae téq kêtune. maami-kááyáq-yátááqá Áánûqtugaraq ketáái uyátárain-naqa Ítu Káríqtoma yenákátí uyátá-maqma itái-yátáápiké kéiyē.

³Áánûqtuma wení aokaq-ákóqnaáráké ketáámá weqtábá aokaríq umá mánatae túnnataama kétimiqtāae. áqnaábaqa wetábá wení itái-yátááqá keqtáámá tímikaiqtāae. wemá keqtáá tááyaraitana wení arútái-qtataakoma keqtáámá wenôpaq yabítiráiyē. ⁴mikákémmá keqtáámá wení anómma timá akoqnaá umákain-aimma tímikaiyē. maami timá akoqnaá umákain-ainapoma ketáái túgoni akaí-yátááqá waraíyábá puí-yátááqá yínaqtaama ketáámá yubíqtuwe kóonunatae. maami puí-yátááqá minnáe. Áánûqtunopakemma nékaq mánoe. Áánûqtuma keqtáámá wení aokaq-ááikákékáráq tímikaiqtāae. ⁵mirúma keráwáqá itáíq-itaiq kéeraq yaqtóráaro. keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátáákómá arutáina-yataakaq arúbainana arutáina-yataakoma itái-yátáákáq arúbaaro. ⁶ánibo keráwáqtí itái-yátáákómá maan-ááikáq arúbaaro. minná keráwáqtí túgoma íraqô-tuyanamma mamá arutáiyana waráino. mirá kéeq keráwáqá akoqnaá umá máaro. ánibo keráwáqá mirá kéeraq Áánûqtuqtabama aokaríq umá máaro. ⁷mirá kéeraq Ítukaq itáíq-itaiq o-yúmá tirummá yímero. ánibo mirá kéeraq káqo-yugaraq tirummá yímero.

⁸keráwáqá maami-qtátááqtábámá anóniq-anoniq umáe kéuiyanama ketáái uyátárai-naqa Ítu Káríqtoqtabagaraq keráwáqti itái-yátáákómá uyátá-maqma anóniq umá abarokáq íniye. minnýababoq keráwáqá káqo-yuma mamá íráqóniq kéumayikaiyana keráwáqti íráqôn-aaikoma arammá íma abarokáq íniye. ⁹náawabi wemá mirá íma ínna-waigoma wemá miráuma aúramma karoparáin-nakoma nékaq wái-qtataaqa íma aónai-nakaa kéiye. wemá Ítu Káríqtoma wení arunóbáqá tete umáraa wení kúmiq-yataaqa watúwáiqtabama awimmá kégamatuwaiye. ¹⁰miráinaq ketíbáqawaayuo, keráwáqti íráqón-aainapo Áánûqtu áraimma keráwáqá tááyarena aúyaqmakainiq umá káqo-yuma yiráátinoqtaba maqmá aónaarao. mirámô keráwáqá éqa aammá íma arábanoe. ¹¹miráinaq Áánûqtuni watúq-watuq umá wái-marupaq keráwáqti uínô-kanaama pááq ínana keráwáqá kanaarác paá uínoe. mibáqá ketáái uyátárai-naqa keqtáá mamá atóbamatikanin-naqa Ítu Káríqtoma kéyabi-iyé.

¹²miráinaq kemá maami-qtátááqtábámá keráwáqá ókaraq timá taáqa yoránúne. keráwáqá áqa ítareq árain-aimma matáaqtaba kéyaqtoraamanibo ¹³kemá maa-márábímmá máeqa kemá keráwáqá taáqa timá yoránáae téq túyánámmá kéitaune.

¹⁴kemá itáunama maamin-námmá pááqya-kanaabimma mamá paábaq maránúne. maamin-námmá ketí túmiye. minnýaba uyátárai-naqa Ítu Káríqtoma timá tímikaiye. ¹⁵miráuma kemá maami-qtátááqá wannaabí kágayaunama kemá púyónaqa keráwáqá íma tiwimmá kaaro.

¹⁶ketáámá áqa keráwáqá Ítu Káríqtoqtaba wení akoqnááyaba timá tímikaunatae. ketáámá keráwáqá timá-timeq wemá yauwéqma kumíniye. miráunama min-áímmá íma maníqá wáimanibo min-áíkómá áraimma pááq ínín-aine. ketáámá kenamááríq Ítuni anó-qtataaqa aónaraunatae. ¹⁷ketáámá wemmá aónaunana tágama-yataakaraq yaagumá Áánûqtuma aboánôpake matáíye. ánibo aamá mú mikákáá yanaapác tágama-yataapike kemá itáunana wemmá timá ámikaiye: “maamin-náqá kenamáa tíkái-ketaanikoe. weqtábá timuqá kémarauene.” téna aagómá tiráíye. ¹⁸ketáámá Áánûqtuqtaba aokaq-ánúráqá weté mibáq yagaroqtamá máqe-urauna-yutaa min-áágómá Áánûqtuni márûpake timmá ítaraunatae. ¹⁹maami-qtátááqá ketáámá káoneqtaa ítareqtaaboqtaa Áánûqtuni amuné-wáyúkátí yáama naayóbáqá tirááqtabataa akoqnáá umá itáíq-itaiq kéunatae. yeqtí yáyabama túyánámmá ítáaro. minnáma miráuma ketáái kumayuq-márábí ómmá kamá tágainikaa kéiye. Áánûqtuni amuné-wáyúkámá tiráan-aimma yorautíq-yorautiq kéiyanaawaqa iraqtáiraqtama nokáapaq áwáarara kai-kíyókógárác tirunóbáqá kamá táganiye. ²⁰áaqibo maannáma taákaq máráaro. Áánûqtuni amuné-wáyúkámá tiráan-aikon-aaimma Áánûqtuni agamatá-kánnáábí wáimma máqte-kayukama yenamáa íma kanaarác

itánoe. ímiye. ²¹mi-kátáámá Áánûqtuni amuné-wáyúkámá tiráámma yeqtí yúyánápíkémhá íma tirááne. ímibo Aokaq-Áágómá yemmá yíwáqnaa itata Áánûqtuni aúyánápíké tirááne. miráipoata máqte-kayukama yenamáa wenáaimma íma kanaaráq itánoe.

2 ¹Áánûqtuni amuné-wáyúkátí kanaaráqá yaímma kaaqaari-ámúné-wáyúkágáráq máqe-uraane. móraiq umá keráwáqtí aúkápimma kaaqaari-yiráátí-wáyúkámá yínoe. íma árai-kataama maméta yínoe. maamin-áinápó yemá keráwáqtí itáiq-itaiq umá yáqtorai-yataaqa yawarápanoqtaba maqmá aónanoe. anó-nakoma kaapaq-yátáq yeráwáqá mayáníq uráiqtabama wemmá mamá aúyoqtuwanoe. yemá mirá kéeta yemmá páátákáá yawarápaginiye. ²miráimanibo taígani-kayukama yeqtí kebó-yátáákóní aammá waránoe. waayúkama kebó-yátááqátábóata yemá Ítuni árain-akoqtaba timá táíq ínoe. ³mi-káyúkámá keráwáqtí móneqtaba keyíkainataboata yeqtí yúyánápíké kaaqaari-áímmá tínoe. miráimanibo naayóbáqá Áánûqtuma mirá-káyúkámá mamá yawááq-umayikaraiipoana yemmá Áánûqtu yawarápaniye.

⁴ítáaro. kaqtó-wayukagaraq Áánûqtunopake kúmiq-yataariq owana Áánûqtuma yemmá áitanobaq mamá iyúkaiye. mibáq yemá kumayupí ánná kúyikaitata mááe. yemá mibáq matúq-matuq kéiyán-awaataq yaináí-kánáámá kumíniye. ⁵mi-káyúkámá naayóbáqá Nóaani kanaaráqá yegáráq Áánûqtuni yaináí-yátáápíkémhá íma yubíqtuweta kóuraane. ímibo waayúkama táíq umá máqe-uraawanaboana Áánûqtuma maa-márábímmá nonápó mamá yawááq-uraiye. maami-nómmá aúgipikemma paá Nóaagaraq abapaké kaayaqá wení aara iyápógaraq Áánûqtuma mamá atóbamayikaraine. Nóaama waayúkama Áánûqtuni watáama arutáinaiq ínóqtaba timá yímikaitaboana Áánûqtu wemmá mamá atóbamakaraine.

⁶anó-maruqa Tótómabakaraq Komóraabakaraq Áánûqtuma iranápó yawarápatukaine. waayúkati táí-aaqtababoana wemá mirá-uraine. mirámó uráimma táí-aaimma taróq o-káyúkáráqá nóinawabi abarokáq ínîqtaba awaaméqá wáena keyiraatiye. ⁷mi-kánááráqá Áánûqtuma Arótimma mamá atóbamakaraine. Arótima íráqô-napoana waayúkama maami-kááyáq-márúkáqá kebó-yátááríq oqtábámá wemá ôriq umá arummá umáyíkaraine. ⁸min-íráqón-náqá Arótima wemá mi-káyúkátí aúkápimma máitana Áánûqtun-aurakaqa wení otaammá íma wáqe-uraimma mi-tái-wáyúkátí táwî-aaimma máqte-tupaama káonena kéitena wemá mamá aú-aiqa matáine. ⁹miráimanibo uyátárai-nakoma íráqô-kayukama yemma makáqma aónai-yataakoma yaútúraa kéumayikaitanama wemá mamá atóbamayikaniqtaba kéitaiye. wemá táí-wayukama yemmá táí-meyamma yímíqme kéuwinana min-áwáátáqá yaináí-kánáámá yínîqtaba kéitaiye. ¹⁰áqnáabaqa wemá mi-káyúkámá táí-kebo-yataaqtaba yúránánnámá káeta Áánûqtuni náápaaqtabama

yeqtí yúyánápímmá téta “paá pááqya-qtataare” téta te-yúmmá yemmá áqnáabaqa táí-meyamma yimíniye.

maami-kááqáá-rí-yíráátí-wáyúkámá íma ikatíqa éta yeqtí yúma múte kéyauyoe. yemá tágama-yataaqa Áánûqtunopake máyáa-yuma yemmá anón-aimma téta agamá kautíyábámá íma ikatíq kéoe. ¹¹kaqtó-wayukama Áánûqtunopakemma yeqtí akoqnáágoma uyátá-maqma anómma kaaqaari-yíráátí-wáyúkáyábámá wáimanibo yemá uyátárai-nakon aúbáqá anón-aimma téta agamá kautínôqtaba kaqtó-wayukama uyátárai-nakoni akoqnáágoma mú mikákáá uyátá-maqma wáipoana wení kaqtó-wayukama yeqtí akoqnáágomma wenaúbáqá aráátíyaba ikatíq kéoe. ¹²maami-káyúkátí yáaikoma miráuma abááq-wáíwákóní yáaikoraa kéíye. yeqtí yúwaraikoni áaikoma minnáe. yáqtoketa kéyikamoe. yemá íma itáa-qtataaqtaba anón-aimma téta agamá kégautoe. ánibo yemá abááq-wáíwákóráá umá yemá yawarápagineo. ¹³yemá yeqtí táí-aiiqtabama yú-tíqa í-yátááqá mayánoe. yemá yeqtí yúgoni akaí-yátááqá kéwaretá yeqtí kebó-áímmá abarokáq tarôq kéoe. mi-káyúkámá yemá kaayaq-yóyáúkáráq máa-yuma keráwáqté yagaroqtamá aáwaqa kéneqa keráwáqtí tigae-yátááqá yemá mamá kétimewata keráwáqtí aáwakaqtabama táwí-aimma óq-waayukama kéte. ¹⁴yemá paá aaranaatê kúmiq-yataariq kéeta yemá yeqtí yúgoni akaí-yátááqá waránôqtabama aati-aatimá íma kanaaráq yimuqa yaráíye. yemá aqnú-káyúkámá yemmá makátêwata yeté yagaroqtaréta yeqtí táí-amma kéwaraae. yemá aúyababa-araaq-wayukama máawana Áánûqtuma yemmá yawááq kéumayikaiye. ¹⁵yemá arupú-amma yuwéta aammá arábaraae. íbêqa yemá Pótorimma áanima kaaqaari-ámúné-náqá Péiraani aammá kéwaraae. min-nákómá wemá otaammá kúyôqtabama móneqa mayéwaine. ¹⁶minnáyabama Áánûqtuma wemmá aamá awáágúraiye. wemá oótiraa-kakomma waayúkati yáama ámitana mi-kákómá Péiraamma aa urápíké wataáama timá ámikaine. ánibo Péiraamma timá ámínanawaq wení aíbôq-aaimma “yuwaíno” téna mi-kákómá timá ámitana tiráine. ¹⁷miráimanibo maami-tái-wáyúkámá keráwáqtí aúkápimma yeqtí aíbôq-aaimma íma kéyuwaae. maiq-nómmá káqnáginikaa umá mirá kéoe. konnámá uwáá yoqmá móra-mara íníkáá umá yemá mirá kéoe. kumayupí maragómmá mémánóbáqá Áánûqtuma yeqtí márúqa yokaa kéumayikaiye. ¹⁸yemá yeqtí táí-aiiqtabama anókaq ááyama téta yúma mamé uí-áímmá kéte. yemá náayuwabi táí-amma paábaq yuwánéta maqmá aónaa-yuma yemá yúránánámá aí-áímmá téta makáqma kéyimonaae. ¹⁹yemá yú awaatuqmá paá umáginon-aimma kétémanibo kúmiq-yataakoni akoqnáágoni aménáápáqá ánná-wayukaraa umá mááe. itáaro. móra-yataakoma waayúkagomma uyátana wení akoqnáágoni aménáápáq yiwíqma yíkáimma mi-káyúkámá íma yú awaatuqmá paá kéumagoe. ímiye. yemá mi-qtátáákóní ánná-wayuka

mááe. ²⁰ waayúkama ketáái uyátárai-naqa mamá atóbamatikanin-naqtaama Ítu Káríqtomma kéitetaboata táwî-aaikoma yemmá yaútúma ikúyikainabike yubíqtuweta kóíya-yuma móragaraq maami-táwî-ákómmá íma ayuwáiyana yemmá uyátaino. ²¹ mi-káyúkámá náayuwabi yemá Áánûqtuni arútáin-aqtaba íma ítáa-yuma yemmá uyátá-maqma taíbaq paru-yátáákómá kéyimiye. yemá wení arútáin-aqtaba kététemanibo wení aokaq wakúyikarain-aipikemma yinaaéma kéo-kayukayabama paru-yátááqá íyimiye. ²² mi-kátáámá naayóbáqá tiráan-aimma yeráwáqtábá wáiyé. minná

“iyákómá yeqtí múmá yawwéqma kéiyé.

ánibo pógoma nommá pétuwetama

yauwéqmeta yobí kowammá wáékááq-waekaaq kéoe.”

téna min-áímmá Áánûqtuni agamatá-kánnáábí kétiye.

3 ¹ ketí tíkáin-aanabo, maaminnáma ketí anaaékaq-aubae. maami-kááyáq-áúbánápómá arutáinaiq ínôqtaba kemá keráwáqá túyánámmá ítama arupú ígáae téq kétune. ánibo ketáái uyátárai-naqa ketáá mamá atóbamatikanin-naqa Ítu Káríqtoma wení timáyíkarai-kayukati yáanapo keráwákáq timá tímikain-aimma taákaq maraígáae téq kétune. ² missing?

³ áqnáabaqa maannáyaba taákaq máráaro. aqtó-kánááráqá yaímma-wayukama paá yeqtí yúgoni akaí-ááímmá waránoe. yemá keráwáqá aábê-aimma timá-tiketa ⁴ maará téta tínoe: “wemá ‘yawwéqma kumónúne’ téna aamá timá akoqnáá umákaimma íyabiyo? náakaraq máiyó? ketibotáámá áqa puyéqéta owana máqte-qtataakoma maramá pááq kéitana wáqe-uraimma mórai q umá wáiyé.” téta yemá tínoe. ⁵ miráimanibo maami-káyúkámá naayóbáqá Áánûqtuma aamá kétéitana maa-márámá pááq uráiqtabama yemá yaákaq ínôqtabama íma kéyikaiye. nokáké maramá tarôq umáraitana maragómá nopíké utaráiyé. ⁶ naayóbáqá maramá tarôq umákaitana ayáqtáá-kanaama kóitana anaaékaqa Áánûqtuma nommá yúwáitana auténa maa-márámá yawááq-urena miráuma naayó-márágáráq wení táí-wayukagaraq yawarápatukaiye. ⁷ íbêqa Áánûqtuma wemá yaináí-kánáyábá awé kéiyé. wemá maa-márágáráq wíyôpakaraq wakúyikainata mikáq máiyana min-áwáátáqá yaináí-kánáámá pááq íniye. mi-kánááráqá wemá maa-márágáráq wíyôpakaraq iranápó yawarápatuwainata táí-wayukama yemmá yainéna mamá yawarápamayikaniye.

⁸ tíkáin-aanabo, maannáyabama íma tiwimmá kaaro. ítáaro. móra-wagaagaraq taígani-karitimaatima (1,000) uyátárai-nakotema mórai kéiyé. wetábámá taígani-karitimaatigaraq (1,000) móra-wagaagaraq mórai kéiyé.

⁹ uyátárai-nakoma wení timá akoqnáá umákain-aiqtabama íma káwikaiye. yaímma-wayukama mirá téta yúyánámmá kéitaamanibo

wemá íma káwikaiye. ímibo wemá aú pukáipaq awé i-náqíye. ánibo wemá waayúkayaba yeqtí kúmiq-yataapike waeraígáae téna yiwé kéiyé. yemá yawarápaiyabama íma kákaitanaboana Áánûqtuma yiwé kéiyé.

¹⁰ miráimanibo uyátárai-nakoni yaináí-kánáágómá miráuma moyán-nákáá umá “íma kumíniye” téq túyánámmá itáiyán-awaataq kumíniye. mi-kánááráqá wíyômma anókaq áama káayena panane umáginíye. aabaúgógáráq wiyókágáráq wíyôkogaraq iramá kamá káuma ánataginoe. maa-márágáráq máqte-qtataakaraq maa-márábí wáimma iramá kamá káuma ánataginoe.

¹¹ keráwáqá itáiyana máqte-qtataakoma miráuma ánataginimma íbêqa keráwáqtí táaikoma náaraq ínyô? Áánûqtuqtaba aokaq-wáyúkámá wenáwíkaq máqte-qtataariq oníq umá keráwáqá mirá-oro. ¹² keráwáqá mi-kánááyábá awé kéeqa mi-kánááyábá kumíkáae téraq keráwáqtí mayaígómmá mirá-oro. mi-kánááráq wíyômma iramá kamá káuma ánataginana aabaúgógáráq wíyôkogaraq wiyókógáráq iramá kamá yaeq-yaeq umáginoe. ¹³ miráimanibo “aúge-kiyokaraq aúge-maragaraq wániye” téna Áánûqtuma keqtáámá timá akoqnáá umátíkaraiqtaae. mibáqá máqte-qtataakaraq máqte-kayukagaraqa Áánûqtun-aurakaqa kateko umá mánoe.

¹⁴ ketí aanábó-wáyúkáo, keráwáqá mi-kánáámá awé kéeqa móra-mora-yuma kaayoné-yátáápi máero. Áánûqtumma ôriq umá timuqá marakaíyábá maqmá aónaaro. kúmiq-yataariq í éq otaammá íkuinoqtabama maqmá aónaaro. ¹⁵ taákaq máráaro. ketáái uyátárai-nakoma keráwáqá mamá atóbamatikaniqtaba kákaitana wemá aú pukáipaq awé kéiyé. ketáái tíkái-tibaqawaaraa-naqa Póroma maamináyabama keráwáqtôpaq Áánûqtuni itaí-yátáápíkémá áqa agamá tímikaiye. ¹⁶ Póroma wení máqten-aubabimma uyátárai-nakoni yawuwéqma kumínî-kanayaba kágayaiye. yaímma-yataaqa agatái-waigoma ítama tágaiyabama íma oyaaq kéiyé. yaímma-aama íma ítáa-kayukama yemá ítukaq itáíq-itaiq íyábámá íma akoqnáá kéeta wenáagomma wáeqma kaaqaari kéte. káqon-aikaraq Áánûqtuni watáama agamatá-kánáábímmá kaaqaari tirááe. mirá kéeta yemá yanamááriq yeqtí yúraqa yawarápai-yataaqa mamakááe.

¹⁷ ketí aanábó-wáyúkáo, keráwáqá áqa minnáyaba kéitaae. miráinaqa atéráaro. Áánûqtuma keráwáqá abaúmna ánûqa yamátikai-qtataapikemma káqo-kayukama íma iyuwáiyatawaq yemá yeqtí otaakáráq íarutainiq íya-qtataaqnapoma keráwáqá íyabitero. ¹⁸ ímibo uyátárai-naqa Ítu Káríqtoni íráqô-qtataakoqtabagaraq itaí-yátááqtábágáráq ítame uíq-uíq oro.

wekáqá tágama-yataaqa íbêqa aati-aatimá wáimma watúq-watuq umá wániye. miráuma waíno.

kemá Pítáae.